

ΙΔΙΟΡΡΥΘΜΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

Ο ΠΑΠΑ-ΚΑΝΤΟΥΝΗΣ

Το παιδί του Ιατροφιλοσόφου που εξωγράφισε στους τοίχους. Ο «μοχθηρός» Κουτούνης και ο λιχουδής υπηρέτης του. Μαθηματικά γραμμική... από την κλειδαρότρυπα. Ο Καντούνης και η Ελληνική Έπανάσταση. Σηηνές στη Σακυνδή. Ο παπά-Καντούνης εξερίστος. Διάφορα επεισόδια της ζωής του. Η ιδιοτροπεία του. Ο θανάτος του. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Στην ιστορία της Έλληνικής ζωγραφικής, ξεχωρίζει ή φαινομενικά του Ζακυνθίου Νικολάου Καντούνη, περίεργη και για την τέχνη του, αλλά και για τη ζωή του, τη γενιάτη περιπέτειε.

Ο Νικόλαος Καντούνης γεννήθηκε στα 1752 από οικογένεια εύπορη. Ο πατέρας του Ίωάννης, πήρε ένα από τους διακεκριμένους Ιατροφιλοσόφους της εποχής, μεταφραστής όλων σχεδόν των δραμάτων του Μεταστασίου.

Ο Νικόλαος Καντούνης ήταν προικισμένος με εξαιρετική ευφροσύνη. Έν τούτοις δεν κατέγινε στη φιλολογία, γιατί το τάλαντο τον τον έσπρωχνε προς τη ζωγραφική. Από παιδά χαροποιός διασχώς ένα ηολιότι κ' έσχεδίαζε πρόσωπα ή ζωα. Οι τοίχοι του σπιτιού του και των γειτονικών σπιτιών ήταν γεμάτοι από τ' αυτόσχεδιασμάτι του, ζωωμένα με κόκκινο, Φουσιά, ή ιδιοκρίτια εθίωνων, άλλ' ή δι-αβάτες εστύοντο και τά παρατηρούσαν με περιέργεια και πολλέσ φο-ρές με θαυμασό. Τα παιδά έκαινα ιγνογραφήματα έπρόδιναν ένα δυνατό ζωγράφο του μέλλοντος.

Μιά μέρα, έπεράσε και τó είδε και ο παπά-Κουτούνης, ο ιδιοφρο-θυμος εκείνος Ζακυνθός σατυρικός, κληρικός και άγογράφος. Στάθηκε έκπληκτος και συλλογισμένος, κ' έπειτα παρακάλεσε να του στεί-λουν τον μικρό Καντούνη στο άτε-λιέ του. 'Αλλά—καθώς γράφει κά-ποι ο Ζακυνθίος ιστοριογράφος Δέ Βιάξης—ο παπά-Κουτούνης ήταν «άνησ εκ φρόσεως μοχθηρός» και δεν έδεδίχη να διδάξη το μικρό Καντούνη παρά μόνο τά πρώ-τα στοιχεία της Τέχνης. 'Όταν είδε ότι ο μαθητής θα ξεπεράσει, με τον καιρό, το δάσκαλό του, τον έδιωξε και μάλιστα του άτη-γούρεσε να μπειν καν στο άτε-λιέ του!... Στην αρχή, ο μικρός καλλιτέχνης ήταν άπιστογράφος, έπειτα όμως κατέγινε στο άκόλουθο τέχνασμα: 'Ο παπάς είχε έναν υπηρέτη ποιά λιχουδή και ο μικρός Νικόλαος σέαφτηκε να έμιατεί-λενυθί το ελάττωμα του αυτό. Τού πήγαινε λοιπόν μαντολάτο και άλλα γλυκίσματα, και ο υπηρέτης τον άφηνε να βλέπει τον άφεντιό του όταν ζωγράφιζε, από την κλειδαρότρυπα! Με τον τρόπο αυτό, ο Καντούνης ξεαουλοουόσε να παίρνη μαθήματα ζωγραφικής, χωρίς να του ύποπτεύεται καθόλου ο εργαζόμενος «εκεκλεισμένων των θυ-ρών» Ήλιόφρονος ζωγράφος.

Αυτοδίδακτος λοιπόν έπήρε ο Νικόλαος Καντούνης. Καθ' όμωσ έγινε έφορος προσωπογράφος. 'Όταν, κιντάζοντας στον καθέκτη, ζωγράφος και τον έαυτο του, έγραψε κάτω από την προσωπο-γραφία του:

«Καιρός και μόχθος πολλές έδίδαξαν με».

Κατά τó 1786 ο Νικόλαος Καντούνης άπεφάσισε να κενόνθη τό άγγελικών σχήμα, δηλ. να γίνει κληρικός. Έχειροτονήθη λοιπόν ιε-ρός και διορισθή έφημέριος του Ιστορικού ναού της Εθαγγελιστριας. Στόν ίδιο καιρό, έμνηθή στο μουσικά της Φιλικής Έταιρείας και έ-νεργούσε για την προαράσκει της Έπαναστάσεως. Την εποχή έ-κείνη, άρχιεπίσκοπος Ζακυνθού ήταν ο Γαρζώνης, για τον όποιον ο Ιστορικός γράφει: «άνησ φιλάσχος, μοχθηρός, και φίλος των 'Αγ-γλων μέχρις άθιάς».

Έξαρνα, συνέθη τό άκόλουθο έπι-σόδιο :

Στις 19 Μαΐου 1821—ένώ ή Έπα-νάστασις ήταν επάνο της βόρας της—άραξε στο λιμάνι της Ζακυνθού ένα κα-ράβι από την Κοκονταντινούπολι, κ' ένας ναύτης, για ν' άστειενυθί, ελεε ότι «Οι Έλληνης έπήσαν την Πόλι»!

Τό ψέμμα αυτό, διαδιδόμενο άνεξέ-ταστα από στόμα σε στόμα, έσυχκίνησε

τό λαό και τον έσήκωσε στο ποδάρι. Κωδοκρονονοίτες, τυροβολισμοί, ζητωκραυγές έγέμίζαν τον άέρα. Οι άνθρωποι έτροχαν στους δρόμους έβαλλο από χαρά... Οι φιλελεύθεροι έστόλιαν τά παράθυρά τους με σημαίες και λουλούδια. Τά κατστήματα έλλεισαν. 'Ο λαός έσχημά-τισε διαδήλωση, και περνούσαν κάτω από τά σπίατα των άγγλοφίλων, τους έμονοζάιζαν. Δεν άκούγε κανείς παρά φωνές και λαχές:

— Έλήσαμε την Πόλι!... Ζήτω τό Γένος! 'Ανέστη τό Γένος!... Χριστός 'Ανέστη!...

Οι φιλελεύθεροι πατάδε άνοιξαν τις εκκλησίες και έφειλαν δο-ξολογίες. 'Ο Έπίσκοπος των Καθολικών Σακάλι, μόλις έμαθε την είδησι, έφόρεσε τό άμμά του, κατέβηκε στην έπισκοπή του, κ' έφαλε κ' αυτός δοξολογία...

Μόλις τό πλήθος έμαθε ότι «και οι Φράγκοι πανηγυρίζουν», κατενθινεται με άλλαλαγμοίς στην ορθόδοξη άρχιεπισκοπή, την πο-λομιαί και άπαιτεί να κινή τό ίδιο και ο Γαρζώνης. 'Αλλ' ο μισέ-λην Δεσποτής εζωφύτηκε σπiti του, και τότε τό πλήθος βοϊθονάτος, ηφείλε να τον κατέβάση διά της βίας στην εκκλησία, για να λει-τουργήση.

Στό μεταξύ, άλλο πλήθος άπα-σε την εικόνα του Εθαγγελισ-τιού από τό ναό της άρχιεπισκο-πής, και με την εικόνα επί κεφα-λής, περιήρχοντο την πόλι, λιτα-νεντικά, ζητωκραυγάζοντες ύπερ της άπελευθερώσεως τό Γένους...

Ο άρχιεπίσκοπος Γαρζώνης βλέποντας να δυναμίζη ή όδχη του λαού, έδγγιξε τέλος στο πα-ράθυρο, και με κάπιο τόνο εθιρι-νικό, είπε:

— Ζήτω, παιδιά, τό Γένος μας. Σε λίγο, περιμένο έγγαροό της Κυβερνήσεως και ατριο θα κίμιο λειτουργία και δοξολογία.

Κι' έτσι ο λαός κατεπαρνήθη και διελύθη. Μαζύ με τους πανηγυρίζοντας τό μουζικόν ή άπελευ-θέρους της Κοκονταντινούπολεως ήταν και ο Νικόλαος Καντούνης, ένδοκσοδής πάντοτε σε κάθε εθνική εκδήλωση.

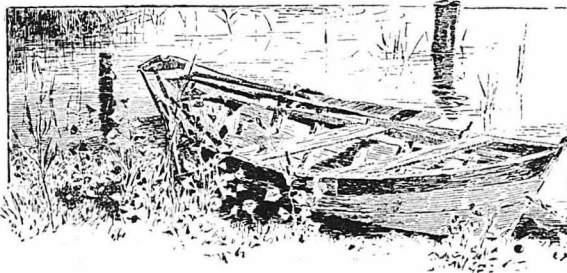
Την άλλη μέρα όμως ή 'Αγγλική Διοίκηση (όπό την όποιαν δι-ατελούσε ή Ζακυνθος), άρχισε να φυλακίζει τους ταραξίες. Πρώ-τος φυλακίσθησαν οι ιερείς Καντούνης, Πολίτης, 'Αννινο και Βεν-τορής, ως άρχηγοί της εκδήλώσεως...

Όταν, μάλιστα, σε λίγες μέρες, πήγε στη Ζακυνθο ο 'Αγγλος στρατηγός 'Ανταμ, επέλιησε δημιοσία τον Έπίσκοπο των Καθολι-κών, γιατί παρενόθη εις πράξει, ή όποια άντέβαινε στην ουδετε-ρότητα της 'Αγγλικής Κυβερνήσεως. Με θάρρος όμως ο Σακάλι άπάντησε ότι δεν μπορούσε να μη δεηθή στον 'Υψιστο ύπερ των Έλλήνων επαναστατών, αφού πολέμιο έναντιον των Τούρκων και ύπερ της Χριστιανικής Θρησκείας.

Ο στρατηγός 'Ανταμ έζήτησε κατόπι από τους ορθόδοξους κλη-ρικούς να ύπογράψουν μια έγχαλίω του άρχιεπισκόπου Γαρζώνη, διά της όποιας θα παρεδέχοντο ότι έφαλαν και θάδιναν ύπόσχησι να μη δεηθον στο έξής ύπερ του Έλληνικού 'Αγώνος. Καί οι μόν άλλοι άναγκάσθησαν να ύποκαίρουν. 'Ο Καντούνης όμως δεν θέλησε να ύπογράψη την έγχαλίω, και οι 'Αγγλοι τον έφυλακίσαν στο Φοι-κό. 'Από κεί, τον έξώρισαν σ' ένα νηοάτι της Κεφαλληνίας, στο λεγόμενο Δία, όπου ύπάρχει μοναχίτη της Θεοτόκου, της «Κυ-ράς άρ' τό Δία».

Ο Καντούνης έπήρε μαζί του και τις μογιές του, τά πινέλα του, και στην έξορία ενισχυόμενος, ζωγρά-φισε. Έστόλισε την εκκλησία του μο-ναστηριού εκείνου με όμοιές άγο-γραφίες...

Έπειτα από έντεκα μήνες, οι 'Αγ-γλοι του έπέτρεψαν να ξαναγυρίση στη Ζακυνθο. Καί ο λαός τον έδέ-

ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

ΤΟ ΠΟΙΗΜΑ ΕΝΟΣ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Στά παλαιά χρόνια διάφοροι καλόγεροι του 'Αγίου Όρους έξαινοσαν και περιήρχοντο διάφορα μέρη της 'Ελλάδος, για να συλλέξουν έρωμούς για το μοναστήρι τους. Ένας απ' αυτούς, όνοματι Γρηγόριος — ο Σνακίτης, μάς άφησε κι ένα ποίημα σχετικώς, απεικονιμένο άπασι τοίς εὐσεβείσιν Χριστιανούσιν. Το ποίημα αυτό το όποιο χρονολογείται από του 1810, έχει κατά λέξιν ως έξής:

Έλεος δώστε αδελφοί εν τῷ μοναστηρίῳ
πὸν οἱ πατέρες πάντοτε δουλεύουν εν Κυρίῳ.
'Εκεῖ ὅπου εὐρίσκονται ἅπαντες καθ' ἡμέραν
δέησιν κάμνουν ἔκτενῶς νυκτὸς καὶ ἁψ' ἑσπέρας.
Νὰ σᾶς φυλάττῃ ἡμέρις τέκνα καὶ τοὺς πατέρας
καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφὰς ὁμοῦ καὶ τὰς μητέρας.
Πὸν κατοικοῦν στήν ἔρημον μετὰ σκληραγωγίας
καὶ δέχονται ἀπ' τοὺς Ἀραβὰς μυριάς τυραννίας.
"Ὅσοι παρέχουν εὐμενῶς σ' αὐτοὺς τοὺς δεινίτας
δοίους τε καὶ ἀσκητὰς καὶ τοῦ Κυρίου θύτας,
ἀνταποδίδει ὁ Θεὸς διὰ αὐτῶν προσεβείας
τὸν εὐσεβῶν χριστιανῶν ταῖς χάριταις μυριάς.
"Ὅστις δὲ θέλει νὰ σωθῇ ἄς μὴν ἀκηδιάσῃ, (*)
ἄς δώσῃ πλοῦτον περισσὸν κί' ἄς μὴν τὸν

(λογαρίσιον.)

Δώσατε ἅπαντες ἐδῶ ἐν τῷ παρόντι βίῳ
ἵνα ἀξιωθείτε ζωῆς τῆς αἰωνίῳ.

Καθὼς δὲ φαίνεται ἀπ' τὸ ἴδιο κατὰσχημα, για ἓνα σαρανταλείτηρογο ἢ τιμῆ ἦταν τότε 10 γρόσια, για μιά ἐπρόθεσις 5 γρόσια και για μιά λειτουργία ἢ για μιά παράκλησι 10 παράδες.

(1) ἀμελήσιον.

χτηνε με ἐκδηλώσεις λατρείας.

Ὁ Νικόλαος Καντιόνης ἦταν ἀνωστήματος ὑψηλοῦ καὶ ἐπιβλητικοῦ. Ὁ βιογράφος του λέει ὅτι ἦταν «ἀγαθὸς ἄνθρωπος, εὐσκαρῶς, ῥοδόχρους, φιλόκαλος καὶ φιλάρεσκος». Τοῦ ἄρεσε ἡ ἡ καλοπέρασι. Ἦταν πολὺν τολμηρός, ἀντρέιος καὶ τρομερὴ εὐλικερής. Ἡ φιλανθρωπία του ἔμεινε παροιμιώδης στὴ Ζακύνθο.

Ἡ ἔξωτερική του ἐμφάνισις ἦταν περιέργη. Ἐν πρώτοις ἔκοβε τὰ μαλλιά του καὶ τὰ ἐχτένε ἐγνακωπορεπῶς. Ντυνότανε πολυτελέστατα. Ἐβαζε μυροδιές. Τὰ ράσα του ἦταν μεταξοτὰ καὶ κοντά, για νὰ φαίνονται ἡ μεταξοτιές κάλτσες του καὶ ἡ ἀσημένιες καλσοδέτες του ! Δὲν ἠθελε νὰ φορῇ καλυμμαῦχι, ἀλλὰ καπέλλο μὲ πλατὺ γυρο-. Φαινότανε σὺν εἶδος Ἰσπανοῦ ἱππότη τοῦ Μεσαίονος, ἢ Φλαμανδοῦ ζωγράφου τῆς Ἀναγενήσεως. Ἐν τούτοις, ὁ λαὸς τὸν ἐσέβει για τὴν καλοσύνην του καὶ τὸν πατριωτισμὸ του.

Τὴν ἐκκλησία ποῦ ἐλειτονογοδε, ὁ παπὰ-Καντιόνης, τὴν ἐστόλιζε πολυτελῶς, μὲ πολλὰ κερὰ καὶ τεχνητὰ λουλοῦδια. Δὲν τοῦ ἄρεσε καθόλου ἡ βυζαντινὴ ψαλτικὴ καὶ ἡ βυζαντινὴ ἀγιογραφία. Στὴν ἐκκλησία του οἱ ψάλτες ἔψελναν τετραφωνία καὶ τοὺς συνόδευε πολλῶς φορὲς ὁ ἴδιος, γιατὶ ἐλεγε καὶ μελωδικὴ φωνή. Ὅλες του ἡ λειτουργίες ἦταν μεγαλοπρεπεῖς καὶ τὸ Κυριακάτικο κήρυγμα τοῦ γεμάτο ἔμπνευσι καὶ ποίησι.

Ὁ Καντιόνης ὑπέθεε ὁ δημοφιλέστερος ζωγράφος καὶ ἀγιογράφος τῆς Ζακύνθου. Ἄν καὶ ἦταν τεχνίτης κατώτερος τοῦ Κουτιούζη, ἐν τούτοις οἱ Ζακύνθιοι προτιμοῦσαν τὴς διέξ του εἰκόνας για τὴς ἐκκλησίας ἢ τὰ εἰκονοστάσια τῶν σπιτιῶν των. Σχεδὸν δὲ σὲ ὅλες τὴς ἐκκλησίας τῆς Ζακύνθου ὑπάρχουν ἔργα του.

Ἀκολούθησε τὴν Ἱταλικὴ ζωγραφικὴ σχολή, καὶ μερικὰ κεφάλια ἁγίων εἰνε-ἀξιοθαύμαστα. Μοναδικὸς ἦταν στήν προσωπογραφία καὶ πετύχαινε πολὺν τὴν ὁμοιότητα. Για τοῦτο ἐκέρδιζε ἀρεκτὰ, ζωγραφίζοντας τοὺς διαφόρους εὐγενεῖς καὶ πλουσίους τοῦ τόπου. Τὰ κέρφη του ὁμοῦ ὁ Καντιόνης τὰ μοίραζε στοὺς φτωχοὺς.

Ὁ Νικόλαος Καντιόνης ἀπέθανε στὴς 25 'Απριλίου 1834, εὐχαριστημένος γιατὶ ἔζησε νὰ ἰδῇ τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς ἀγαπημένης του Ἑλλάδος. Τὰ μόνα χρήματα ποῦ τοῦ βρέχαν ἐπάνω του Ἦταν πένθαινε ἦσαν 14 φράγκα !...

Ο ΠΑΛΛΙΟΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ

Ο ΛΑΖΑΡΟΣ ΣΤΟ ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟ

Ἡ μασκαρατές τῶν παιδιῶν. Μαχαιρία, κευδούνικα καὶ χαντζάρια. Ὁ «Μπαϊραχτζάρης» καὶ ὁ «Ντουρνούρης». Τὰ πεσκέσια τῶν νοικοκυράδων. Ἡ κατάρης τῶν «Λαζάρων». Μιά παλαιὰ Βυζαντινὴ ἐκκλησία. Ὁ δοκιμασευρῶς σταυρῶς, κ.τ.λ.

Κατὰ τὴν ἔορτῃ τοῦ Λαζάρου, τὴν παραμονὴν δηλαδὴ τῶν Βαίων, στὸ Ἀργυροκαστρο τῆς Ἡπείρου μαζεύονται ὅλα τὰ παιδιά καὶ περνεύονται ὅλα τὰ σπίτια τῆς πόλεως για ν' ἀναγγεῖλουν τὴν ἀνάστασι τοῦ Λαζάρου.

Εἶνε ὅλοι μασκαραμένοι, καὶ προχωροῦν συντεταγμένοι στρατιωτικῶς. Ἔτσι γυρίζουν ὄχι μόνον στὰ σπίτια τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ σ' αὐτὰ ἀκόμη ποῦ βρίσκονται πολὺ ἔξω ἀπὸ αὐτήν.

Ἐπίσης ἀματώνονται μὲ διάφορα ὄπλα, γιαταγάνια, μαχαιρία, χαντζάρια, καί... κουνούνια.

Μπροστὰ πηγαίνει ὁ «Μπαϊραχτζάρης», ἐκεῖνος δηλαδὴ ποῦ κρατῆει τὴν σημαία, κατάρφετος ἀπὸ κουνούνια καὶ μὲ μιὰ μεγάλη ἐπάλα» στὸ χεῖρ.

Πίσω ἀπὸ αὐτὸν ἔρχεται ὁ «Ντουρνούρης», ὁ ὁποῖος ἐπίσης ἔχει κρεμασμένα ὅλα τὸν λαλοῦ του καὶ ἀπὸ τὴ μείση του, διάφορα ζωτάλια καὶ κουνούνια καὶ κρατῆει στὰ χεῖρα του ἓνα χαντζάρι.

Ἐπειτα ἔρχονται στὴ σειρά ὅλοι οἱ ἄλλοι κομπουράδες καὶ κουνουνοφόροι.

Στὸ τέλος ἀκολουθοῦν δὺο παιδιά, ποῦ ὑποκρίνονται τὸ «ἐγέρω» καὶ τὴν «εὐρηά».

Μπροστὰ δὲ ἀπὸ αὐτοὺς πηγαίνει ἡ «ἐνέφι» μὲ τὸν «γαμπρόν».

Ἔτσι ἡ περιέροη αὐτὴ ποιετὶ γυρίζει ὅλη τὴν πόλι καὶ ἔπειτα πηγαίνει ἔξω στὰ περὶχωρία.

Ἄν μιὰ ὁμάς Λαζάρων συναντήσῃ στὸ δρόμο ἄλλη ὁμάδα, τότε μετὰξὺ τῶν δύο ὁμάδων ἀρχίζει ἄγρια συμπλοκή, ἢ ὅποια πολλές φορὲς καταλήγει καὶ σὲ συμπλοκή, γιατὶ δὲν ἐπιτρέπεται στὴ φιλοτιμία τῆς μιᾶς ὁμάδος ν' ἀρῆσῃ νὰ περάσῃ ἢ ἄλλη πρώτη.

Ὅταν οἱ «Λαζάρου» φθάνουν μπρῶς στὰ σπίτια, στὰ ὅποια πρόκειται νὰ ποῦνε τὸ «Λαζάρου», ἀρχίζουν νὰ χτυπᾶνε τὰ κουνούνια δαμονιωδῶς καὶ νὰ σαλεύουν ἀπειλητικὰ τὰ χαντζάρια τους καὶ τὰ γιαταγάνια τους.

Ἐπειτα τραγουδᾶνε τὸν Λάζαρο καὶ καταλήγουν μὲ τὴν ἀποστορφή:

Σᾶς εἶπαμε τόσα καλά,
για νὰ μᾶς δώσετε ἀγὰ, κ.λ.π.

Ἡ νοικοκυρὲς τοὺς δίνουνε τότε τιμὴ μοναχὰ ἀγὰ, ἀλλὰ καὶ διάφορα ἄλλα φαγώσιμα καὶ ἔρηρα φρούτα.

Ἄλλοιμονο ὁμοῦ καὶ τρεῖς ἄλλοιμονο στὴ νοικοκυρὰ ἐκείνη ποῦ θὰ τοῦμῃσι νὰ μὴ δώσῃ τίποτε.

Οἱ «Λαζάρου» τότε κάνουν τόσο θόρυβο, χτυπῶντες ἀποδοκιμαστικῶς τὰ κουνούνια τους, ὥστε ἀναστατώνεται τὸ χωριὸ ὅλοκληρο.

Ἐκτὸς ὁμοῦ αὐτοῦ λένε καὶ διάφορα τραγουδία κατάρης καὶ ἀποδοκιμασίας:

Ἄλειπο νὰ πρῆ τίς κόττες σου,
μποῦφες τὰ κοποῦλια,
νὰ μὴ βρεθῇ στὸ σπίτι σου,
ἀγῶ, παρὰ φειδίσιον, κ.λ.π.

Συγχρόνως δὲ χτυποῦνε παρυστάτες τῆς πόρτας μὲ τὰ μαχαιρία τους, ὡς ὅτου ἀναγκάζεται ἡ νοικοκυρὰ νὰ τοὺς δώσῃ κάτι.

Στὸ χωριὸ Λαμποδο τῆς Βορείου Ἡπείρου, ὑπάρχει ἓνας ναὸς Βυζαντινοῦ ρυθμοῦ, ὁ ὁποῖος, καθὼς λένε, χτίστηκε στοὺς χρόνους τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Ὁ ναὸς αὐτὸς εἶνε γεμάτος Βυζαντινῶν εἰκόνας, φυλάγεται δὲ σ' αὐτὸν καὶ ἓνας μικρὸς σταυρῶς ἀπὸ τιμιο ἔξλιον.

Στὸ μικρὸ αὐτὸ σταυρῶ, οἱ κάτοικοι τῆς περιφερείας Ἀργυροκαστροῦ, ἀνεξαρτήτως φιλῆς καὶ θρησκευόμενος, ἀποδίδουν μεγάλη λαματρία καὶ θαυματουργὸν δῶ-αμ.

Γι' αὐτὸ, ἅμα πέσουν ἀρρώστειες στὰ χωριά ἢ ἔρηθι περίοδος ἀνομβρίας ἢ γίνῃ ἐπιδημιὴ ἀνρίδων, καὶ κάτῃ εἶδους θεομηνία, ἐπι' καλοῦνται τὴ θαυματουργὸν τοῦ προστάσιον.

Καὶ τρέχουν Χριστιανοὶ καὶ Τουρκαλβανοὶ καὶ τὸν προσκυνοῦνε, δταν δὲ ὁ ἠγούμενος τῆς ἐκκλησίας κἀνῃ περιουδεῖς μὲ αὐτὸν, ἀνοίχουν τὰ σπίτια τους καὶ τὸν δέχονται μὲ τὴν ἴδια προθυμία καὶ εὐλάβεια καὶ οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Μουσουλμάνοι τῆς περιφερείας.

Στὸν ναὸ λοιπὸν αὐτὸν, οἱ «Λαζάρου» τοῦ Λαμποδοῦ καὶ τῆς περιφερείας ἀφιερώνουν τὰ πρώτα ἀγὰ, τὰ ὅποια δὲ μαζεύουν, γυρίζουν τὰ σπίτια τῶν χωριῶν καὶ ψάλλοντες τὸν Λάζαρο.

